

7/4292, 4291

**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI
(Sn.Güldal AKŞİT)**

SAYI : B.02.0.007/00. 2286
KONU : Yazılı Soru Önergesi

27.12/2004

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)**

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 13.12.2004 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-8320 sayılı yazısı.

İlgili yazı ile Adana Milletvekili Sayın Prof.Dr.N.Gaye ERBATUR (2 adet), İstanbul Milletvekili Sayın Ali Rıza GÜLÇİÇEK ve Denizli Milletvekili Sayın Ümmet KANDOĞAN'a ait Yazılı Soru Önergeleri hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Güldal AKŞİT
Devlet Bakanı

Dağıtım:

Gereği :

- TBMM Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 4 Yazı (2'şer Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 4 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN PROF.DR.N.GAYE ERBATUR'UN
7/4292 NOLU SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

23 Kasım 2004 tarihli Sokak Çocukları Araştırma Komisyonu'nda komisyonun AKP'li üyesi sayın Avni Doğan'ın Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu (SHÇEK) ile ilgili açıklamaları oluşmuştur. Kurumun üzerine ciddiyetle gidilmesi gerektiğini belirten sayın Doğan, kurumda belirsiz bir kadro, yolsuzluk ve çocukların cinsel taciz ve işkenceye maruz kalması gibi sorunların varlığının altını çizmiştir. Konuyla ilgili olarak;

SORU 1-2:

Sayın Avni Doğan'ın değindiği sorunların ciddiyetini göz önünde bulundurarak, altı çizilen meselelerin araştırılması için ne gibi işlemler yapılması düşünülmektedir?

Bu tür iddiaların öne sürülmesine sebep olan nedenlerin araştırılması ve sorgulanması için nasıl bir yöntem izlenmesi planlanmaktadır?

CEVAP 1-2 :

2828 sayılı Kanun gereği, korunma kararı bulunan ya da Acil Valilik Onayı ile korunma altına alınan çocuklarımız Genel Müdürlüğümüze bağlı olarak hizmet veren 0-12 yaş Çocuk Yuvaları ve 13-18 yaş Kız ve Erkek Yetiştirme Yurtlarında korunma ve bakım altındadır.

Bilindiği üzere İstismar;

Fiziksel, duygusal ve cinsel istismar olmak üzere üç kategori de ele alınmaktadır.

Kuruluşlarımızda korunma ve bakım altında bulunan çocuklarımızın korunma altına alınma nedenlerine bakıldığında; ailenin fiziksel ve duygusal istismarının, kuruluşa kabul edilme içerisinde 1. sırayı aldığı görülmektedir.

2000 yılı çocuk yuvaları verilerine bakıldığında; 7568 çocuktan 197'sinin ailenin fiziksel ve duygusal istismarı nedeni ile, 33'ünün aile dışı cinsel istismar ve 14'ünün ensest nedeni ile,

2001 yılı çocuk yuvaları verilerine bakıldığında; 7794 çocuktan 319'unun ailenin fiziksel ve duygusal istismarı nedeni ile, 50'sinin aile dışı cinsel istismar ve 27'sinin ensest nedeni ile,

2002 yılı çocuk yuvaları verilerine bakıldığında; 8552 çocuktan 422'sinin ailenin fiziksel ve duygusal istismarı, 24'ünün aile dışı cinsel istismar ve 25'inin ensest nedeni ile,

Çocuk Yuvalarında korunma altına alındığı görülmektedir.

Daha kuruluşa alınmadan önce ailesi veya çevresi tarafından örselenen bu çocukların bir taraftan kuruluşa uyum sağlamaları için çalışılmakta diğer taraftan bu örselenmişliklerinin giderilebilmesi ve sağlıklı bireyler olarak yetiştirilebilmeleri için gerekli tedbirler alınmaktadır.

Bu çerçevede; Kuruluşlarımızda 24 saat yatılı hizmet verilmekte olup, Sosyal Hizmet Uzmanları, Psikologlar, Çocuk Gelişimciler ve Öğretmenlerimizle istismar sonucu kuruluşlarımıza alınan çocuklarla mesleki çalışmalar yapılmaktadır. Gerekli görülmesi halinde hastanelerin psikiyatri kliniklerine bu çocuklarımız götürülerek kısa-uzun süreli tedavileri yaptırılmaktadır.

Toplumumuzun sosyo-ekonomik ve kültürel yapısına bakıldığında; son yıllarda gelir dağılımındaki dengesizliğin ve işsizlik oranının, köyden kente göçle birlikte sorunların arttığı v.b. görülmektedir. Bunun sonucunda ise; çocukların çalıştırılması, çocuk suçluluğunun artması, aile içi şiddetin yaşanması, madde kullanımının yaygınlaşması v.b nedenlerle korunmaya muhtaç durumu artmıştır.

Kurumumuz; 2828 sayılı Yasa gereği 18 yaşından küçük, cinsel istismara uğrayan, fuhuşa sürüklenmekte olan, alkol ve madde bağımlısı, hırsızlık alışkanlığı olan v.b çocukları da, ilgili mahkemelerce verilen tedbir kararları doğrultusunda korunma altına almakta ve olanaklar ölçüsünde yeniden toplumsallaşmaları için; sağlık, eğitim, iş ve meslek sahibi olmaları konusunda hizmet vermeye çalışmaktadır.

Kuruluşa kabul edilmeden önce cinsel istismara uğrayan, fuhuşa sürüklenen bazı çocuklarımız kuruluşa kabul edildikten sonra kuruluşa uyum sorunu yaşamaktadır. Psiko-sosyal durumları nedeniyle yapılan bütün uyum çabalarına rağmen kuruluştan kaçmaktadırlar. Kuruluştan izinsiz ayrılan çocukların durumları en kısa zamanda kolluk kuvvetlerine bildirilmekte, kaçak durumda bulunan çocuklarımızın eşgali, kimlik bilgileri ve gidebileceği adresler belirtilmektedir. Bu çocuklarımız kuruluş dışında kaçak durumda iken de cinsel istismara uğrayabilmektedirler.

SORU 3 :

İddiaların gerçekliği durumunda alınan, planlanan tedbirler nelerdir? Özellikle sözü geçen müdahalelere maruz kalan çocukların rehabilite edilmesi ve topluma yeniden sağlıklı birer birey olarak kazandırılması için neler yapılması planlanmaktadır?

CEVAP 3 :

Son yıllarda mahkemelerce verilen tedbir kararları sonucunda Kuruluşumuza kabul edilen ve kuruluşlarımıza kabul edilmeden önce cinsel istismara uğrayan, fuhuşa sürüklenen çocukların küçük yaşta uğradıkları bu cinsel travmalar nedeniyle, psiko-sosyal durumları çok olumsuz etkilenmekte **tedavi süreçleri çok uzun sürebilmektedir.**

Psiko-sosyal yönden travmaya uğramış bu çocuklar ile Kuruluşumuzdaki Sosyal Hizmet Uzmanları, Psikologlar mesleki çalışma yapmaktadır. Yetiştirme yurtlarımızın bulunduğu illerdeki Psikiyatri Kliniklerinde tedavi süreçlerine ivedilikle

başlanılmaktadır. Kuruluşlarımızdaki Sosyal Hizmet Uzmanı ve Psikologlar tarafından çocukların aileleri ve yakın çevreleri ile de mesleki çalışma yapılmaktadır.

Çocukların psiko-sosyal gelişimlerdeki olumsuzluklar biran önce rehabilite ve tedavi edilmeye çalışmakta, çocuğu sosyal-kültürel faaliyetlere yönlendirmekte, eğitimlerini başarılı bir şekilde sürdürmeleri için gerekli takip ve izlenmesi sağlanmaktadır.

Günümüz itibariyle korunma altında bulunan çocuklarımızın en iyi şekilde yetiştirilebilmesi için;

- ❖ Kışla tipi kuruluşlarımızdan olanaklar ölçüsünde küçük ev tipi kuruluşlara geçilmekte, büyük kapasiteli kuruluşların kapasiteleri düşürülerek çocuk yuvası içinde küçük birimler oluşturulmakta,
- ❖ Fiziki yapısı nedeni ile uygun olmayan kuruluşlarımız kapatılarak yeni kuruluşlara taşınmasına yönelik çalışmalar yapılmakta,
- ❖ Yoğun bir şekilde yaşanan personel eksikliği ek ders karşılığı veya hizmet alımı ile personel görevlendirilmesi yoluna gidilerek giderilmeye çalışılmakta, ancak; personel sayısının artırılmasının daha önemli olduğu düşünülmektedir.
- ❖ Çocuk Yuvalarında çalışan idareci, mesleki ve diğer personel hizmet içi eğitime tabi tutulmakta,
- ❖ 12 yaş üstü çocuk yuvasında bulunan çocukların yetiştirme yurtlarına alınmalarına ağırlık verilmekte,
- ❖ Çocukların sportif etkinliklere, sosyal kültürel faaliyetlere katılımları sağlanarak enerjilerini olumlu yönde kullanmaları sağlanmaktadır.

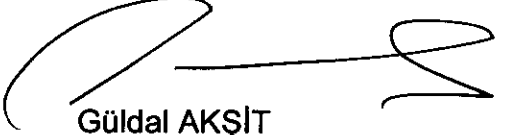
Kuruluşlarımız içinde istismar vak'alarına rastlanmaması için her türlü idari ve meslek tedbirler alınmaktadır.

Kuruluş çocuklarımızın kuruluş dışında herhangi bir istismar durumu ile karşı karşıya kalması durumunda ise ; her türlü haklarının savunulmasına yönelik tedbirler alınmakta, davalara Hukuk Müşavirliğimizce müdahil olunmaktadır. Gerekli soruşturmalar, inceleme ve teftişler Kurumumuz Teftiş Kurulunca da yapılmaktadır .Yukarıda da belirtildiği üzere .kuruluşlarımızda meslek elemanlarınca diğer taraftan hastanelerin psikiyatri servislerinden de yardım alınarak çocukların sağlıklı bireyler olarak yetiştirilmeleri yönünde çalışmalar sürdürülmektedir.

Cinsel istismara uğrayan çocukların Hukuk Müşavirliğimiz tarafından hakları korunmakta, hukuksal müdahale ve süreçlerinin titizlikle takipleri yapılmaktadır.

Teftiş Kurulu Başkanlığımızca da bu tür olaylar ile ilgili gerekli incelemelerde bulunulmaktadır.

Saygılarımla.

Güldal AKŞİT
Devlet Bakanı